

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY NA RZECZ
ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Materiał opracowany przez Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach,
Mazowiecki Ośrodek Badawczy w Kłudzienku
na zlecenie Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach
pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

FINANSOWANIE INNOWACJI W ROLNICTWIE W RAMACH PROW 2014-2020

PLAN KONSPEKTU

- **WPROWADZENIE**
- **GRUPA OPERACYJNA – BENEFICJENT**
- **KOSZTY KWALIFIKOWALNE**
- **WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI**
- **WYSOKOŚĆ POMOCY**
- **PLAN FINANSOWY**
- **KRYTERIA OCENY WNIOSKÓW**
- **INNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA w PROW 2014 – 2020**

DEFINICJA INNOWACJI

/na podstawie projektu rozporządzenia

- „Dla potrzeb działania „Współpraca” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 „**innowacja**” rozumiana jest jako zastosowanie lub wprowadzenie **nowych lub udoskonalonych** produktów, procesów (technologii), metod organizacji lub marketingu poprzez praktyczne wykorzystanie **przynajmniej na poziomie podmiotu wchodzącego w skład grupy operacyjnej**”

AKTYWNOŚĆ INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORSTW – wg GUS

W latach 2011-2013 aktywność innowacyjną wykazało 18,4% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 12,8% przedsiębiorstw z sektora usług (wobec 17,7% i 13,9% w latach 2010-2012).

Nowe lub istotnie ulepszone innowacje produktowe lub procesowe wprowadziło 17,1% przedsiębiorstw przemysłowych i 11,4% przedsiębiorstw z sektora usług (w latach 2010-2012 odpowiednio 16,5% i 12,4%).

- Uwzględniając rodzaj wdrożonych innowacji:
 - – **innowacje produktowe** wprowadziło 11,0% przedsiębiorstw przemysłowych i 5,8% przedsiębiorstw z sektora usług (wobec 11,2% i 7,0% w poprzednim okresie badawczym),
 - – **innowacje procesowe** wprowadziło 12,8% przedsiębiorstw przemysłowych i 8,5% przedsiębiorstw z sektora usług (wobec 12,4% i 9,1%),
 - – **innowacje organizacyjne** wprowadziło 8,3% przedsiębiorstw przemysłowych i 7,1% przedsiębiorstw z sektora usług (wobec 10,3% i 10,5%),
 - – **innowacje marketingowe** wprowadziło 7,5% przedsiębiorstw przemysłowych i 7,0% przedsiębiorstw z sektora usług (wobec 10,2% i 11,1%).
- W ramach innowacji produktowych, nowe lub istotnie ulepszone wyroby wprowadziło 10,2%

AKTYWNOŚĆ INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORSTW – wg GUS

- **Najwięcej innowacji wprowadzały przedsiębiorstwa duże, zatrudniające więcej osób**
- **Udział mikroprzedsiębiorstw we wdrażaniu innowacji jest niewielki**
- **W okresie lepszej koniunktury przedsiębiorstwa częściej decydują się na ponoszenie dodatkowych kosztów związanych z wdrażaniem nowych technologii, produktów**

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA INNOWACJI W ROLNICTWIE W RAMACH PROW 2014-2020

- **ŚRODKI WŁASNE PRZEDSIĘBIORCÓW (ROLNIKÓW)**
- **PROW 2014-2020**
 - „Współpraca”**
 - **„Transfer wiedzy i działania informacyjne”**
 - **„Pomoc techniczna”**
 - **Inne działania i operacje PROW 2014-2020**

WSPÓŁPRACA

Poddziałanie: Wsparcie tworzenia i działania grup operacyjnych na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa

Wsparcie dotyczy tworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych (partnerstw) na rzecz innowacji oraz realizacji przez te grupy projektów, które prowadzą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie nowych produktów, praktyk, procesów, technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.

Wsparcie nie jest dostępne bezpośrednio dla przedsiębiorstw, rolników, instytutów, jednostek doradztwa, lecz poprzez grupę operacyjną, która realizuje wszystkie czynności wymagane do otrzymania, zrealizowania i rozliczenia pomocy finansowej.

Grupa operacyjna musi mieć zatem zdolność do wykonywania czynności prawnych, zawierania umów, zaciągania zobowiązań, realizowania i rozliczania operacji, itp..

GRUPA OPERACYJNA

- ***Utworzona dla potrzeb zrealizowania konkretnego projektu.***
- ***Jej zadaniem jest opracowanie innowacyjnego rozwiązania dla konkretnego odbiorcy – grupy odbiorców .***
- ***W skład grupy wchodzi osoby (instytucje) posiadające kompetencje (praktyczne i naukowe), niezbędne do wykonania konkretnego działania.***
- ***Jest odpowiedzialna za zrealizowanie projektu, w tym prawidłowe rozliczenie otrzymanych środków pomocowych.***
- ***Musi posiadać formę prawną umożliwiającą zawarcie umowy i podjęcie zobowiązań***

Akt ustanawiający grupę operacyjną na rzecz innowacji określa:

- **formę prawną grupy, role poszczególnych partnerów w grupie oraz odpowiedzialność prawną i finansową partnerów lub partnera reprezentującego grupę w związku z funkcjonowaniem grupy i realizacją operacji;**
- **podział odpowiedzialności i własność rezultatów operacji w okresie 5 lat od uzyskania ostatniej płatności, zwłaszcza w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych operacji finansowanych ze środków Programu.**

GRUPA OPERACYJNA – FORMA PRAWNA

- **Spółka z o.o.**
- **Konsorcjum**
- **spełniają wymogi formalno prawne grup operacyjnych do zawierania umów**

BENEFICJENCI

Grupy operacyjne na rzecz innowacji utworzone przez co najmniej dwa różne podmioty należące do różnych kategorii

Kategorie podmiotów:

A. rolnicy lub grupy rolników;

- posiadacze lasów;
- naukowcy; instytuty lub jednostki naukowe; uczelnie (w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164 poz. 1365, z późn. zm.)),
- przedsiębiorcy sektora rolnego lub spożywczego (w tym usług gastronomicznych);
- przedsiębiorcy sektorów działających na rzecz sektora rolnego i spożywczego (np. producenci nawozów, pasz, środków ochrony roślin, maszyn i urządzeń do produkcji);

Grupa operacyjna nie może ograniczać się wyłącznie do rolników i właścicieli lasów będących rolnikami.

BENEFICJENCI

Kategoria „B”

Członkami grupy operacyjnej mogą być także:

- **podmioty doradcze;**
- **konsumenci i ich organizacje;**
- **jednostki samorządu terytorialnego;**
- **organizacje branżowe i międzybranżowe działające w obszarze łańcucha żywnościowego.**

Ich rolą w grupie operacyjnej będzie inicjowanie, animowanie, popularyzacja operacji itd.

Nie ma ograniczeń przedsiębiorstw uczestniczących co do ich wielkości

Działanie grup operacyjnych na rzecz innowacji ma zawsze przyczyniać się do rozwoju rolnictwa

KOSZTY KWALIFIKOWALNE

- **koszty ogólne operacji:**
 - aktywizacja potencjalnych partnerów grupy operacyjnej na rzecz innowacji w celu wykonalności projektu,
 - koszty funkcjonowania grupy operacyjnej,
 - koszty opracowania planu operacyjnego grupy, planu biznesowego operacji, analiz wykonalności i innych dokumentów,
 - koszty upowszechnienia wyników realizacji operacji),
- **koszty badań stosowanych i prac rozwojowych bezpośrednio związanych z realizacją operacji,**
- **koszty bezpośrednie** (w tym inwestycyjne) operacji związane z realizacją planu biznesowego opartego na planie operacyjnym grupy operacyjnej.

OGRANICZENIA W STRUKTURZE KOSZTÓW

- **koszty budowlane – do 20 % kosztów bezpośrednich,**
- **koszty badań i prac rozwojowych – 90% - do 30% kosztów bezpośrednich,**
- **ogólne 100% - do 20% kosztów bezpośrednich**
- **Inne inwestycyjne – jak dla właściwego działania PROW**
- **Inne wyżej nie sklasyfikowane – 50%**

Zawsze do wysokości wartości rynkowej

KOSZTY KWALIFIKOWALNE

- **Akt ustanawiający grupę operacyjną na rzecz innowacji określa formę prawną grupy, role poszczególnych partnerów w grupie oraz odpowiedzialność prawną i finansową partnerów lub partnera reprezentującego grupę w związku z funkcjonowaniem grupy i realizacją operacji. Ponadto określa podział odpowiedzialności i własność rezultatów operacji w okresie 5 lat od uzyskania ostatniej płatności, zwłaszcza w odniesieniu do wydatków inwestycyjnych operacji finansowanych ze środków Programu;**
- **Klustry mogą ubiegać się o dofinansowanie o ile spełniają wymogi właściwe dla grup operacyjnych**

Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji

- **aktywizacji potencjalnych partnerów grupy operacyjnej w celu osiągnięcia wykonalności projektu;**
- **upowszechnienia i promocji rezultatów operacji;**
- **wynajmu budynków, w tym pomieszczeń biura projektu;**
- **utrzymania budynków, w tym pomieszczeń biura projektu, tj. koszty sprzątnania, ochrony budynków lub pomieszczeń, mediów;**
- **opłat za uczestnictwo w konferencjach oraz koszty organizacji spotkań;**
- **delegacji krajowych;**
- **usług pocztowych, telefonicznych, kurierskich, dostępu do internetu;**
- **materiałów biurowych i piśmienniczych, usług drukarskich i ksero;**
- **urządzeń i sprzętu biurowego;**
- **ubezpieczeń majątkowych;**
- **prowadzenia wyodrębnionego rachunku bankowego (prowizje i inne opłaty);**

Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji

- obsługi księgowej, kadrowej, usług doradczych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby realizacji projektu objętego pomocą, **z wyłączeniem usług doradczych realizowanych przez doradców w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich;**
- pomocy prawnej bezpośrednio związanej z realizacją czynności objętych operacją, które nie stanowią elementu stałej lub okresowej działalności partnerów grupy operacyjnej, ani nie są związane z ich bieżącymi wydatkami operacyjnymi;
- wynagrodzenia personelu naukowego, bezpośrednio zaangażowanego w realizację badań na rzecz operacji, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją operacji, jednak nie więcej niż 1,5 krotność wynagrodzenia zasadniczego określonego na podstawie tabeli A załącznika nr 1 oraz załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. nr 243, poz. 1447);

Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji

- wynagrodzenia personelu, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, odpowiadającego procentowemu zaangażowaniu czasu pracy poświęconego na zadania związane z realizacją operacji:
 - zarządzającego projektem, określonego jako nie więcej niż 2 krotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w IV kwartale roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o płatność, publikowanego przez GUS:
 - pozostałego personelu projektu, określonego jako nie więcej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w IV kwartale roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o płatność, publikowanego przez GUS:
- sprawowania nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi;

Koszty ogólne związane z przygotowaniem i realizacją operacji

- wydatków na certyfikację rezultatów operacji.
- przygotowania planu operacyjnego grupy operacyjnej;
- przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
 - kosztorysów,
 - projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
 - projektów technologicznych,
 - studiów wykonalności,
- przygotowania biznesplanu

WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI KOSZTÓW

Grupa operacyjna na rzecz innowacji może otrzymać wsparcie w celu swojego ustanowienia i funkcjonowania oraz realizacji operacji - jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- działa na podstawie ustalonych procedur wewnętrznych z zachowaniem przejrzystości działania, sposobu podejmowania decyzji, uwzględniając zabezpieczenie przed występowaniem konfliktu interesów;**
- powołana została w celu realizacji konkretnej operacji;**
- działa na podstawie planu operacyjnego zawierającego opis operacji, harmonogram realizacji, opis spodziewanych wyników, opis założeń przyjętych w celu osiągnięcia celów grupy operacyjnej na rzecz innowacji oraz priorytetów polityki rozwoju obszarów wiejskich, a także sposób finansowania realizacji operacji wraz ze źródłami finansowania, w tym wkładu własnego.**

WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI

- **Przedmiotem operacji mogą być produkty oraz praktyki, procesy i technologie związane z produkcją lub przetwarzaniem produktów wymienionych w Załączniku nr 1 do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z zastrzeżeniem, że w przypadku praktyk, procesów i technologii związanych z przetwarzaniem tych produktów operacja kończy się przetworzeniem na produkt wymieniony w Załączniku nr 1.**
- **Operacje mogą również dotyczyć praktyk, produktów, procesów i technologii bezpośrednio związanych z produkcją bądź przetwarzaniem produktów rolnych (np. innowacje w zakresie nawozów, środków ochrony roślin, maszyn, urządzeń do produkcji rolnej, przetwórstwa, pasze, innowacje na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu).**

WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI

Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji w wysokości określonej w umowie o przyznanie pomocy, jeżeli zostały poniesione:

- 1) od dnia, w którym została zawarta umowa, jeżeli realizacja zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu została rozpoczęta nie wcześniej niż w tym dniu, a **w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,**
- 2) w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców i dostawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji **z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie,**
- 3) w formie rozliczenia bezgotówkowego.

WARUNKI KWALIFIKOWALNOŚCI

Dopuszczalna jest niepełna realizacja operacji, w wyniku której beneficjent nie jest obowiązany do zwrotu pomocy w całości lub części, w następujących przypadkach:

- 1) dalsza realizacja operacji jest niecelowa ze względu na zmianę warunków otoczenia gospodarczego, powodujących nieopłacalność wdrożenia rezultatu operacji;
- 2) niezależnie od beneficjenta wdrożono (po podpisaniu umowy o przyznanie pomocy, w trakcie realizacji operacji) do praktyki konkurencyjne rozwiązania innowacyjne, dające bardziej korzystne efekty od rozwiązań będących przedmiotem operacji;
- 3) wyniki badań i testów przedmiotu operacji nie potwierdziły słuszności przyjętych założeń, pomimo pozytywnego wyniku oceny merytorycznej na etapie oceny wniosku o przyznanie pomocy;
- 4) uniemożliwiona została dalsza realizacja operacji z przyczyn niezależnych od beneficjenta, niemożliwych do przewidzenia na etapie przygotowania operacji, innych niż te, o których mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013. (siła wyższa – śmierć, kataklizmy)

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO TRAKTATU

- Dział 1 Zwierzęta żywe
- Dział 2 Mięso i podroby jadalne
- Dział 3 Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne
- Dział 4 **Produkty mleczarskie**; jaja ptasie; miód naturalny; **jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego**, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
- Dział 5
- 5.04 Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone
- 5.15 Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
- Dział 6 Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście
- Dział 7 Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne
- Dział 8 Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
- Dział 9 Kawa, herbata i **przyprawy**, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)
- Dział 10 Zboża
- Dział 11 Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; inulina; gluten pszenny
- Dział 12 Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO TRAKTATU

- **Dział 13 Pektyna**
- **Dział 15**
- **15.01 Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy**
- **15.02 Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczu**
- **15.03 Stearyna z tłuszczu, oleju i łaju; olej z tłuszczu, oliwy i łaju, nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany**
- **15.04 Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie**
- **15.07 Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane**
- **15.12 Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki**
- **15.13 Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne**
- **15.17 Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych**
- **Dział 16 Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych**

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO TRAKTATU

- **Dział 17**
- **17.01 Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej:**
- **17.02 Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie); karmel**
- **17.03 Melasa, odbarwiona lub nie**
- **17.05 (*) Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach**
- **Dział 18**
- **18.01 Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone**
- **18.02 Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao**
- **Dział 20 Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin**
- **Dział 22**
- **22.04 Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu**
- **22.05 Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu**
- **22.07 Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)**

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO TRAKTATU

- **ex 22.08 (*) ex 22.09 (*) Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów**
- **22.10 (*) Ocet i jego substytuty**
- **Dział 23 Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt**
- **Dział 24**
- **24.01 Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe**
- **Dział 45**
- **45.01 Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony**
- **PL C 83/332 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 30.3.2010**
- **Dział 54**
- **54.01 Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)**
- **Dział 57**
- **57.01 Konopie naturalne (*Cannabis sativa*), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)**

ZAKRES POMOCY

100% kwoty wydatków kwalifikowalnych związanych z kosztami bieżącymi funkcjonowania grupy operacyjnej, studiów wykonalności, przygotowania planu operacyjnego grupy, animacji, promocji rezultatów operacji, przygotowania planu biznesowego operacji.

90% kwoty wydatków kwalifikowalnych związanych prowadzeniem prac badawczych, bezpośrednio związanych z wdrożeniem przedmiotu operacji.

Jeżeli operacja obejmuje inwestycje należące swym zakresem do jednego z działań lub poddziałań wymienionych w Rozporządzeniu EFRROW poziom pomocy stosowany dla tej części operacji określa się zgodnie z wymienionym Rozporządzeniem.

50% kwoty wydatków kwalifikowalnych, w przypadku kosztów bezpośrednich niedających się w sposób jednoznaczny zakwalifikować do żadnego z działań/poddziałań w ramach Rozporządzenia.

WARUNKI KWOTY STAWKI

Maksymalna wartość wsparcia związana z kosztami bezpośrednimi operacji i kosztami **badan** prowadzonych przez grupę operacyjną wynosi **10 000 000 zł**.

Koszty ogólne mogą stanowić nie więcej niż 20% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji tj. nie więcej niż **2 000 000 zł**

Łącznie maksymalna wysokość wsparcia dla jednego beneficjenta w okresie realizacji Programu wynosi **12 000 000 zł**.

Okres realizacji operacji do 3 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach może ulec wydłużeniu

Całkowita kwota środków publicznych przeznaczonych na działanie – **57 999 730 euro**

Podmiot wdrażający – **Agencja Rynku Rolnego**

Wnioski składane w centrali ARR.

Ocena merytoryczna – zespół ekspertów powołany przy ARR.

PLAN FINANSOWY – MONTAŻ FINANSOWY

Lp	Czynności – działania	Czas trwania
1	Idea – pomysł utworzenia grupy	
2	Przygotowanie dokumentów do rejestracji	
3	Rejestracja grupy	
4	Przygotowanie wniosku o pomoc wraz z niezbędnymi uzgodnieniami	
5	Złożenie wniosku	
6	Ocena wniosku	6 m-cy od zakończenia naboru
7	Podpisanie umowy	30 dni od ogłoszenia
8	Realizacja projektu lub etapu	
9	Wniosek o płatność	do 12 m-cy od podpisania umowy
10	Płatność	rozpatrywanie do 6 m-cy + 30 dni dla agencji płatniczej

WSPÓŁDZIAŁANIE Z ARR

- **Wniosek o pomoc może być uzupełniany 2 razy – po 14 dni na uzupełnienie**
- **Zaskarżenie decyzji Prezesa ARR dotyczące oceny – 14 dni od ogłoszenia**
- **Wniosek o płatność może być uzupełniony 2 razy na wezwanie ARR w terminie 14 dni każdy. Jeżeli nie zostanie poprawnie uzupełniony wówczas tylko płatność w części poprawnie udokumentowanej.**

-
- **KRYTERIA WYBORU WNIOSKÓW**
 - **Minimalna ilość punktów 10**

Zróżnicowanie partnerów w grupie operacyjnej

- - 1) **Dobór składu podmiotowego grupy operacyjnej** pod kątem przedmiotu operacji (zainteresowani pomysłodawcy, użytkownicy rezultatów, partnerzy niezbędni do zrealizowania operacji) – 2 punkty:
 - - skład grupy operacyjnej dobrany został optymalnie, pod kątem przedmiotu operacji – 2 punkty.
 - 2) **Wkład wiedzy** – udział naukowców w stopniu co najmniej doktora, zaangażowanych w realizację operacji, których kwalifikacje związane są z dziedzinami nauki, niezbędnymi w ramach operacji 1 – 2 punkty:
 - - do 80% – 1 punkt,
 - - powyżej 80% – 2 punkty.
 - 3) **W skład grupy operacyjnej i operacji wchodzi przyszli użytkownicy** jej rezultatów 1 - 2 punkty:
 - - przyszli użytkownicy stanowią od 30 do 40% składu grupy – 1 punkt,
 - - przyszli użytkownicy stanowią powyżej 40% składu grupy – 2 punkty.
 - 4) **Przedsiębiorstwa wchodzące w skład grupy operacyjnej (niebędące podmiotami doradczymi ani osobami fizycznymi) należą do kategorii mikro, małych lub średnich przedsiębiorstw** – 2 punkty.

Analiza techniczna, kosztów i korzyści

- 1) **Samodzielna realizacja przedmiotu operacji przez grupę operacyjną** (powyżej 70% wartości operacji w ujęciu finansowym, realizowana będzie własnymi siłami grupy, bez konieczności korzystania z usług zewnętrznych) – 2 punkty.
- 2) **Zasoby organizacyjne, materialne i finansowe grupy operacyjnej** umożliwiają rozpoczęcie realizacji operacji od dnia zawarcia umowy o przyznanie pomocy finansowej – 3 punkty.
- 3) **Wymierne/praktyczne korzyści dla sektora rolno-spożywczego z wykorzystania innowacji, będącej rezultatem operacji** 1 – 2 punkty:
 - - przedstawione uzasadnienie korzyści odnosi się do 1 lub 2 kierunków produkcji rolniczej – 1 punkt,
 - - przedstawione uzasadnienie korzyści odnosi się do minimum 3 kierunków produkcji rolniczej – 2 punkty.
- 4) **Czas realizacji operacji** 1 – 3 punkty:
 - - poniżej 3 lat – 3 punkty,
 - - od 3 do 5 lat – 2 punkty,
 - - powyżej 5 lat – 1 punkty.
- 5) **Rezultaty operacji będą dostępne nieodpłatnie, do wykorzystania przez ich potencjalnych odbiorców/użytkowników, po zakończeniu realizacji operacji** – 3 punkty.

Potencjalna skala oddziaływania rezultatów operacji

1) Populacja potencjalnych odbiorców rezultatów operacji przekracza przynajmniej 10 - krotnie liczebność członków grupy – 3 punkty.

- Zastosowalność rezultatów w ujęciu geograficznym 2 – 4 punkty:
 - - lokalna (maksymalnie wojewódzka) – 2 punkty,
 - - krajowa – 3 punkty,
 - - międzynarodowa – 4 punkty.

2) Potencjał wprowadzenia rezultatu operacji do powszechnego stosowania 1 – 3 punkty:

- – atrakcyjność i użyteczność rezultatu operacji pozwala na przewidywalne szerokie zastosowanie wśród użytkowników, jednakże koszt związany z nabyciem praw do użytkowania rezultatu może ograniczyć jego potencjał rynkowy – 1 punkt,
- – szacowana użyteczność rezultatu operacji pozwala na jego szerokie wykorzystanie – 3 punkty.

Potencjał innowacyjny operacji

1) Przedmiot operacji 2 – 3 punkty:

- – innowacje przenoszące istniejące rozwiązania do warunków, w których nie były stosowane lub zwiększające ich użyteczność (geograficznych, środowiskowych, organizacyjnych, technologicznych), niezależnie od zakresu ich wcześniejszego stosowania w Polsce – 2 punkty,
- – innowacje stworzone od podstaw, dotychczas niestosowane w Polsce – 3 punkty.

2) Opracowanie przedmiotu operacji z wykorzystaniem dostępnych wyników badań:

- – w ramach operacji konieczne będzie wykonanie badań, zarówno przemysłowych jak i rozwojowych – 2 punkty,
- – w ramach operacji wymagane są jedynie eksperymentalne prace rozwojowe – 3 punkty.

Stopień przyczyniania się do realizacji priorytetów przekrojowych UE w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatu.

- 1) Rezultaty operacji przyczyniają się do ochrony środowiska naturalnego – 2 punkty.**
- 2) Rezultaty operacji przyczyniają się do łagodzenia zmian klimatu – 2 punkty.**
- 3) Rezultaty operacji będą stosowane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – 2 punkty.**

POZOSTAŁE INFORMACJE

- **Wsparcie udzielane jest w okresie maksymalnie 3 lat. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (wynikających z uzasadnionego okresu realizacji operacji) okres wsparcia funkcjonowania grupy operacyjnej oraz realizowanej przez nią operacji może ulec wydłużeniu**
- **Działanie „Współpraca” nie służy wspieraniu działalności badawczej. Wydatki związane z badaniami będą wspierane jedynie w przypadku badań niezbędnych do wdrożenia nowego rozwiązania i nie mogą być pozycją dominującą kosztów operacji.**
- **Wnioski składane w centrali ARR.**
- **Ocena merytoryczna – zespół ekspertów powołany przy ARR.**

Inne źródła wspierania innowacji w PROW 2014-2020

TRANSFER WIEDZY I DZIAŁANIA INFORMACYJNE

BUDŻET: 58 001 302 euro

Planowana liczba przeszkolonych osób: **261 811**

Kwalifikowalność kosztów: **100 %**

Poddziałanie: *Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności*

Poddziałanie: *Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne*

Realizacja działania ma umożliwić zwiększanie bazy wiedzy i innowacyjności na obszarach wiejskich oraz wzmocnienie powiązań między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją, a także promować uczenie się przez całe życie, w celu zwiększania potencjału ludzkiego w sektorach rolnym i leśnym.

Szkolenia i informacje udostępniane w ramach działania będą ukierunkowane na tematy użyteczne osobom pracującym w sektorze rolnictwa i leśnictwa dla ich rozwoju zawodowego i poprawy funkcjonowania ich gospodarstw.

TRANSFER WIEDZY I DZIAŁANIA INFORMACYJNE

Beneficjenci:

- jednostki naukowe i uczelnie,
- publiczne podmioty doradcze (WODR, CDR, IR),
- JST lub organy administracji rządowej prowadzące szkoły rolnicze, szkoły leśne, CKU, CKP,
- inne podmioty szkoleniowe,
- konsorcja ww. podmiotów.

Poddziałanie: *Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne*

Zakres

Operacje służące upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk, poprzez umożliwienie ostatecznym odbiorcom praktycznego zapoznania się z rozwiązaniami, które zostały już przetestowane i są możliwe do stosowania w sektorach produkcji rolnej, leśnej lub w przetwórstwie rolno-spożywczym.

Projekty mogą dotyczyć w szczególności technologii i organizacji produkcji, przetwarzania produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie oraz rozwiązań związanych z ochroną środowiska i klimatem, w tym OZE .

Koszty kwalifikowalne

koszty bezpośrednio związane z organizacją i przeprowadzeniem demonstracji;

- koszty przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych;
- koszty zakupu lub leasingu nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia do wartości rynkowej majątku;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich;
- koszty ogólne związane z organizacją i przeprowadzeniem demonstracji.

USŁUGI DORADCZE, USŁUGI Z ZAKRESU ZARZĄDZANIA GOSPODARSTWEM I USŁUGI Z ZAKRESU ZASTĘPSTW

Poddziałanie: *Wsparcie dla korzystających z usług doradczych*
Poddziałanie: *Wsparcie na szkolenia doradców*

Realizacja działania ma umożliwić wzmocnienie mechanizmów transferu wiedzy i innowacji poprzez doradztwo, którego oferta będzie dostosowana do indywidualnych potrzeb rolników lub właścicieli lasów.

Ponadto, realizując cele priorytetu – promowanie uczenia się przez całe życie - wsparcie kierowane będzie także na doskonalenie zawodowe doradców w zakresie obszarów, w ramach których świadczone będą usługi doradcze.

BUDŻET: 75 002 515 euro

Planowana liczba osób, którym udzielono porad: **56 500**

Kwalifikowalność kosztów: **100 %**

POMOC TECHNICZNA

- **Koszty funkcjonowania brokerów**
- **Koszty funkcjonowania działalności operacyjnej związanej ze wspieraniem innowacji w rolnictwie na poziomie województw**
- **Budowa i funkcjonowanie portalu w ramach Systemu Innowacji Rolniczych**
- **Funkcjonowanie Zespołów tematycznych**

-
- ***DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ***